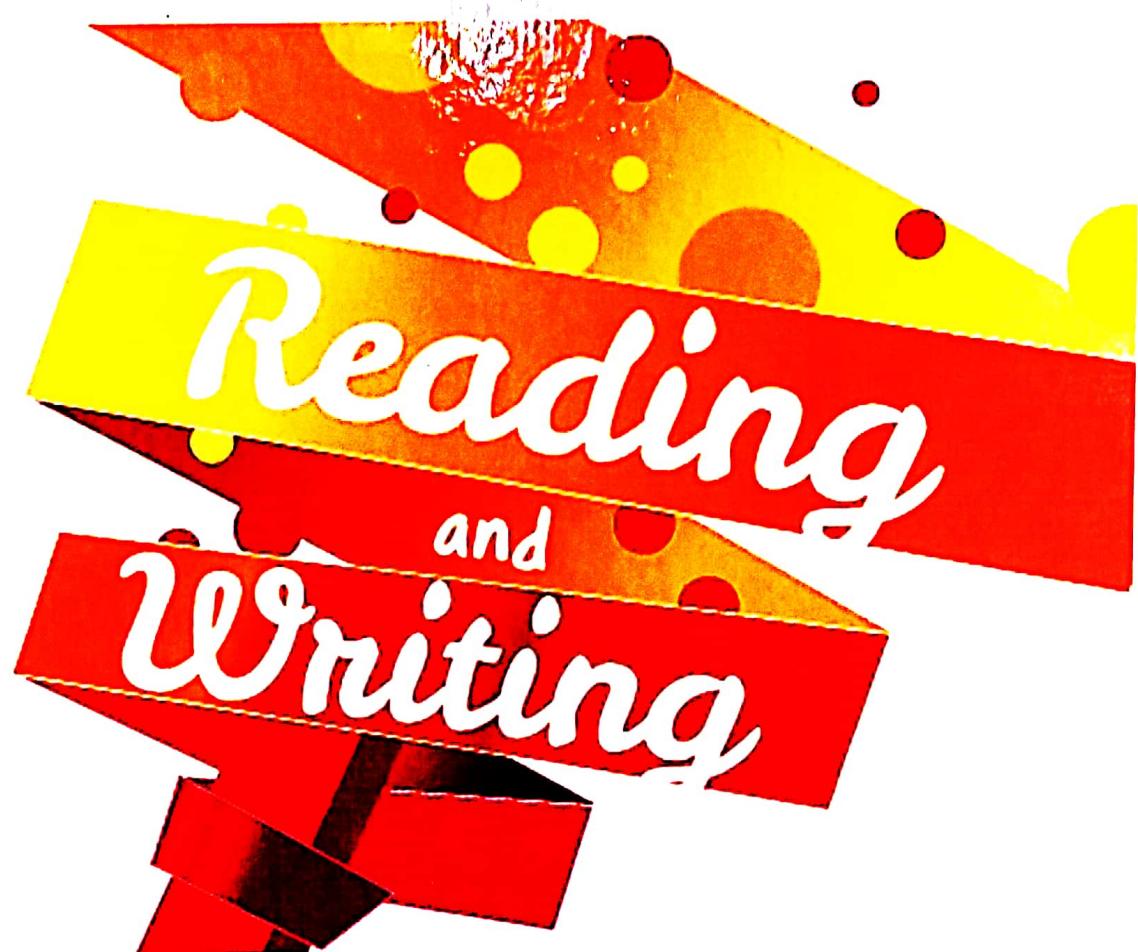

M.A. Shukurova
O.I. Jumayeva
I.I. Akramov

ASOSIY
O'RGANILA YOTGAN
CHET TILI

O'QISH VA YOZISH

UO'K 37.016:81'243(075.8)

81.8ya73

Sh 91

Shukurova, M.A., Jumayeva, O.I., Akramov, I.I.

Asosiy o'rganilayotgan chet tili (O'qish va yozish) II kurs [Matn] : o'quv qo'llanma / M.A.

Shukurova, O.I. Jumayeva, I.I. Akramov.-Buxoro: "Sadriddin Salim Buxoriy" Durdona, 2022., 148 b.

KBK 81.8ya73

Mazkur o'quv qo'llanma "Asosiy o'rganilayotgan chet tili (o'qish va yozish)" fani bo'yicha 5120100 – Filologiya va tillarni o'qitish ta'lif yo'naliishi II-bosqich bakalavriat talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib, u "Asosiy o'rganilayotgan chet tili (o'qish va yozish)" fanidan O'zbekiston Respublikasi OO'MTVning 2020 yil 14-avgustdagi 418-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan fan dasturi asosida tuzilgan.

O'quv qo'llanmada talabalarining ekstensiv o'qish (badiiy o'qish), intensiv o'qish (ma'lumot uchun o'qish) malakalarini rivojlantirish mashqlari asosida hamda ushbu ko'nikmalarni rivojlantirish maqsadida turli xorijiy adabiyotlarning matnlaridan parchalar berilgan, shuningdek, matnlar asosida matnda mos so'zлarni joylashtirish, yuzaki o'qish, matnlardag fikrlarni, muallif g'oyasini va mubolag'ani aniqlash, madaniyat va san'atga oid mavzulardagi (film, teatr, badiiy adabiyot) matnlarni o'qib, undagi asosiy fikrlarni aytga olish, asosiy fikrlarni anglash/bilish uchun o'qish; g'oyani bilish uchun o'qish; maxsus ma'lumotni olish uchun o'qish; so'zлarning kontekstdagi ma'nosini topish; diqqat bilan o'qish; ko'z yogurtirib o'qish; tez o'qish, turli xildagi xatlar yozish, sabab va natija esse (insho), taqriz, qisqa hikoyalari yozish hamda ijodkorona yozish kabi mashqlar o'z ifodasini topgan.

Taqrizchilar:

Q.B.Shodmonov, Buxoro davlat tibbiyot instituti Ingliz tili kafedrasi mudiri, f.f.d.
prof.

N.S.Qobilova, Ingliz tilshunosligi kafedrasi katta o'qituvchisi, Ph.D.

O'quv qo'llanma O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lif vazirligining 2021-yil 18-avgustdagi 356-sonli buyrug'i bilan nashr etishga ruxsat berilgan. Ro'yxatga olish raqami 356/7-093.

ISBN 978-9943-7935-9-0

2

CONTENT

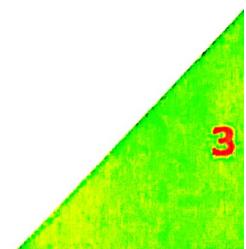
Introduction	4
--------------------	---

Reading Part

Lesson 1. Uzbekistan and the world.....	5
Lesson 2. Work and business	11
Lesson 3. Environment.....	20
Lesson 4. Relations.....	31
Lesson 5. Cross cultural communication	36
Lesson 6. Mass media	44

Writing Part

Lesson 1. Types of letter	57
Lesson 2. Writing formal email letters.....	61
Lesson 3. Informal e-mail letters.....	67
Lesson 4. Letters for different purposes.....	70
Lesson 5. Writing business letter	73
Lesson 6. Cv or resume	76
Lesson 7. Short story	83
Lesson 8. Story writing	87
Lesson 9. Recipe writing.....	91
Lesson 10. Write a diary.....	94
Lesson 11. Article for a university newspaper.....	96
Lesson 12. Book reviews.....	101
Lesson 13. Film review	107
Lesson 14. A report on a school trip abroad	111
Lesson 15. Survey report.....	115
Lesson 16. Critical review of popular science article	119
Lesson 17. Opinion essays	123
Lesson 18. For and against essay	129
Appendix	135
References	146

Shukurova Madina Askarovna
Jumayeva Ozoda Ilhomjonovna
Akramov Izzatulla Ikromovich

ASOSIY O'RGANILAYOTGAN CHET TILI
(O'QISH VA YOZISH)
II kurs
O'QUV QO'LLANMA

Muharrir: *A. Qalandarov*
Texnik muharrir: *G. Samiyeva*
Musahih: *Sh. Qahhorov*
Sahifalovchi: *M. Bafoyeva*

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-maketdan bosishga
ruxsat etildi: 07.02.2022. Bichimi 60x84. Kegli 16 shponli. «Times New
Roman» garn. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog'ozи. Bosma
tobog'i 18,5. Adadi 100. Buyurtma №46.

“Sadiddin Salim Buxoriy” MCHJ
“Durdon” nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko’chasi, 11-uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

“Sadiddin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko’chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221-26-45

Бухоро давлат университети
Хорижий тиллар факультети Инглиз тилшунослиги кафедрасининг
2020-2021 ўқув йили навбатдаги 22-йиғилиш баённомасидан
КҮЧИРМА

Бухоро шаҳри

2021 йил 27 январь

Қатнашди: Кафедра мудири З.И.Расулов

: ва кафедранинг 25 нафар аъзоси

КУН ТАРТИБИ:

6. Нашрга тавсия

Кафедра ўқитувчилари М.А.Шукрова, И.И.Акрамов ва О.И.Жумаевалар томонидан тайёрланган “Асосий ўрганилаётган чет тили (Ўқиш ва ёзиш)” номли ўқув қўлланмани нашрга тавсия этиш

Кафедра йиғилиши котиби Н.С.Қобилова Кафедра ўқитувчилари М.А.Шукрова, И.И.Акрамов ва О.И.Жумаевалар томонидан тайёрланган ўқув қўлланма тўғрисида маълумот берди.

Мазкур ўқув қўлланманинг масъул муҳаррири ф.ф.н., доцент З.И.Расулов. Тақризчилар БухТИ Инглиз тили кафедраси мудири, ф.ф.д., профессор Қ.Б.Шодмонов ва БухДУ Инглиз тилшунослиги кафедраси катта ўқитувчиси (PhD) Н.С.Қобилова. Ўқув қўлланма филология ва тилларни ўқитиши (инглиз тили) таълим йўналиши 2-курс талабаларига мўлжалланган бўлиб, қўлланма Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган намунавий дастур асосида яратилган.

Асосий ўрганилаётган чет тили фани (“Ўқиш ва ёзиш”) дан тайёрланган ўқув қўлланмани нашрга тавсия этиш мумкинлиги кафедра аъзолари томонидан таъкидланди.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Кафедра ўқитувчилари М.А.Шукрова, И.И.Акрамов ва О.И.Жумаевалар томонидан тайёрланган “Асосий ўрганилаётган чет тили (Ўқиш ва ёзиш)” номли ўқув қўлланма нашрга тавсия этилсин.

2. Кафедранинг мазкур қарорини тасдиқлаш факультет Кенгашидан сўралсин.

Кафедра мудири:

Котиба:

З.И.Расулов

Н.С.Қобилова

**БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ КЕНГАШИННИГ
2020-2021 ЎҚУВ ЙИЛИ 13- ЙИҒИЛИШИ**

2021 йил 10 апрель
катта йиғинлар зали

Бухоро шаҳри
соат 14:30

Раислик қилди:

О.Х.Хамидов - кенгаш раиси, Бухоро давлат университети ректори, п.ф.д., проф.

Иштирок этганлар:

Н.Г.Дилова - кенгаш котиби, п.ф.ф.д.,(PhD) доц.

БухДУ кенгаши аъзолари умумий сони:71 нафар

Қатнашди: 67 нафар кенгаш аъзоси ва тақлиф қилинганлар (рўйхат асосида)

КУН ТАРТИБИ

VIII Турли масалалар

8.2. Университетнинг педагог ходимлари томонидан тайёрланган дарслик, ўқув қўлланмаларни вазирлик грифини олишга тавсия бериш тұғрисида.

8.2.27.Хорижий тиллар факультети Инглиз тилшунослиги кафедраси ўқитувчилари Шукурова М.А., Жумаева О.И. ва Акрамов И.И.лар томонидан (5120100 – Филология ва тилларни ўқитиш таълим йўналиши талабалари учун) тайёрланган “Асосий ўрганилаётган чет тили (Ўқиш ва ёзиш амалиёти)” деб номланган ўқув қўлланмани Республика ОЎМТВ хузуридаги Олий, ўрта маҳсус ва профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофикаштирувчи кенгаш муҳокамасига тавсия этиш ҳакида.

ЭШИТИЛДИ:

Р.Жумаев: (Ўқув-услубий бошқарма бошлиғи) - Хорижий тиллар факультети Инглиз тилшунослиги кафедраси ўқитувчилари Шукурова М.А., Жумаева О.И. ва Акрамов И.И.лар томонидан 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиш таълим йўналиши талабалари учун тайёрлаган “Асосий ўрганилаётган чет тили (Ўқиш ва ёзиш амалиёти)” деб номланган ўқув қўлланмани Республика ОЎМТВ хузуридаги Олий, ўрта маҳсус ва профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофикаштирувчи кенгаш муҳокамасига тавсия этиш учун тайёрланганлигини маълум қилди.

Ушбу ўқув қўлланмага тақризчилар Бухоро давлат тиббиёт институти Инглиз тили кафедраси мудири, фалсафа фанлари доктори, профессор Қ.Б.Шадманов, Бухоро давлат университети Инглиз тилшунослиги кафедраси катта ўқитувчиси, филология фанлари бўйича фалсафа доктори Н.С.Қобилова томонидан ижобий баҳо берилганлигини таъкидлади. Шунингдек, мазкур ўқув қўлланма муҳокамаси ҳакидаги Инглиз тилшунослиги кафедрасининг (2021 йил 27 январь), Хорижий тиллар факультети (2021 йил 30 январь) ва университет ўқув-методик кенгашининг 2021 йил 2 апрелдаги 8-сон йиғилиш баёни билан таништириди.

Ўқув-услубий бошқарма бошлиғи Р.Ф.Жумаев ушбу ўқув қўлланмадан 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиш таълим йўналиши талабалари кенг фойдаланиши мумкинлигини ва айни вактда ўқув қўлланмага 50 нусхага эҳтиёж борлигини билдириди.

Кун тартибидаги масала муҳокама қилиниб, кенгаш қарор қиласди:

1. Хорижий тиллар факультети Инглиз тилшунослиги кафедраси ўқитувчилари Шукурова М.А., Жумаева О.И. ва Акрамов И.И.ларнинг “Асосий ўрганилаётган чет тили (Ўқиш ва ёзиш амалиёти)” деб номланган ўқув қўлланма ушбу йўналиш талабалари ва мутахассислари учун зарурлиги алоҳида таъкидлансин.

2. Хорижий тиллар факультети Инглиз тилшунослиги кафедраси ўқитувчилари Шукурова М.А., Жумаева О.И. ва Акрамов И.И.ларнинг “Асосий ўрганилаётган чет тили

(Ўқиши ва ёзиш амалиёти)" деб номланган ўкув қўлланмани яратишда барча талабларга риоя қилинганилигини инобатга олиб нашрга тавсия этилсин.

3. Хорижий тиллар факультети Инглиз тилшунослиги кафедраси ўқитувчилари Шукурова М.А., Жумаева О.И. ва Акрамов И.И.ларнинг "Асосий ўрганилаётган чет тили (Ўқиши ва ёзиш амалиёти)" деб номланган ўкув қўлланма Республика Олий ва ўрта маҳсус, қасб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўкув-услубий Бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштирувчи Кенгаш мухокамасига тавсия этилсин.

БухДУ кенгаш раиси

БухДУ кенгаш котиби

О.Х.Хамидов

Н.Г.Дилова

